

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

PHILOLOGY

**РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ
ФІЛОЛОГІЇ**

Студентський науковий вісник

Рівне – 2019

УДК 81'243

А 43

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології: Студентський науковий вісник. – Рівне: РДГУ, 2019. – 202 с.

Редакційна колегія:

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Рецензент:

Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії та історії світової літератури РДГУ.

Упорядник випуску:

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Розглянуто й затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови РДГУ (протокол № 4 від 11.04.2019).

Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради РДГУ (протокол № 4 від 25.04.2019 р.)

(с) РДГУ, 2019

9. Тодосиенко З.В. Семантическая деривация как важнейший механизм содержательной динамики языка (на материале русского и английского языков) / З.В.Тодосиенко // *Фундаментальные исследования*. – 2014. – № 5-3. – С. 643-648.
10. Толковый словарь русского языка (1935): в 4 т. / под ред. Д.Н.Ушакова. – М.; Л: Советская энциклопедия; ОГИЗ. – Т. 1. – 1562 с.
11. Українська мова: Енциклопедія / Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні НАН України. – 3-е видання. – К.: Українська енциклопедія, 2007. – 852 с.

Науковий керівник: канд. філол наук, доцент Сербіна Т.Г.

Христин І.В.

*Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне*

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВНИХ ОДИНИЦЬ У КОНФЛІКТНИХ МОВЛЕННЄВИХ СИТУАЦІЯХ (на матеріалі французької мови)

Основною метою сучасного етапу розвитку лінгвістичної науки є зростання інтересу вчених до мови як засобу впливу на співрозмовника в міжособистісному спілкуванні, яка виступає інструментом для досягнення прагматичних цілей. Важливими екстралінгвістичними факторами комунікативного процесу є особистісні якості співрозмовників і компоненти комунікативної ситуації, які впливають на характер спілкування. Тому, виникає необхідність визначення та аналізу засобів реалізації мовних тактик конфронтації і способів їх вираження в конфліктному спілкуванні французькою мовою.

У сучасному суспільстві обов'язковим є формування і розвиток багатомовної полікультурної особистості, професійно підготовленої до використання іноземної мови для здійснення міжкультурного спілкування, для подолання культурних і мовних бар'єрів, що сприятиме мирному врегулюванню конфліктів і суперечок. Не можна не згадати і про поширеність мовних конфліктів у всіх сферах життя, що вимагає вивчення особливостей регулювання міжособистісних відносин комунікативних партнерів у французькій лінгвокультурі.

До аналізу конфліктної мовленнєвої поведінки вже зверталися зарубіжні та українські науковці, зокрема А.Д.Белова, О.В.Фадєєва (вивчення стратегій і тактик мовців у конфліктному спілкуванні), О.В.Тищенко, В.С.Третьякова, А.В.Замілова, І.Є.Фролова (введення поняття конфліктного дискурсу), Т.А.Воронцова, Л.О.Беркович (дослідження емоційних станів людини в конфлікті), Н.І.Формановська (опис прагматичних характеристик поведінки людини в ситуаціях суперечки і сварки), та ін.. Також це численні дослідження таких лінгвістів, як Oswald Ducrot, François Récanati, Elizabeth Anscombe, Eddy Roulet, Danièle André-Larochebouvy, Catherine Kerbrat-Orecchioni, Jacques Moeschler. Однак, поза дослідженнями залишилося питання комплексного аналізу функціональних особливостей моделей мовленнєвої поведінки індивідів у структурно-семантичному аспекті, а також визначення комунікативної значущості лінгвістичних та екстралінгвістичних факторів конфліктного діалогічного спілкування в кількісному співвідношенні на основі французької мови.

Мета статті – виявити та проаналізувати мовні характеристики вираження конфлікту у комунікативних ситуаціях на матеріалі французької мови.

Будучи однією зі сторін міжособистісної комунікації, явище конфлікту з'явилося ще з моменту зародження людства та людських відносин. Підтвердженням цьому служать міфи,

перекази та релігійні сказання давніх народів. Наприклад, один із міфів Давньої Греції «Яблуко розбрату» оповідає про конфлікт богів, який виник в результаті появи на весіллі золотого яблука, на якому був один напис – «найкрасивіший». Відповідно, після виявлення цього предмета, кандидатами на володіння яблука виступили три богині: Гера, Афродіта та Афінна, які почали сваритися між собою.

Відповідно, для існування конфлікту необхідні конфліктна ситуація, що складається об'єктивно; суб'єкти конфлікту; привід для його розгортання. Тому ми можемо сказати, що **конфлікт** – це стан відносин між сторонами, що характеризується протиборством і пов'язаний з сильними негативними емоціями [3].

В центрі конфліктного комунікативного акту знаходиться так звана «мовна особистість», яка належить до певного типу, що обумовлює її мовну поведінку і використання тих чи інших тактик. В даний час типологія мовних особистостей будується на підставі різних критеріїв. А.В.Замілова визначає два способи моделювання типів мовної особистості, що склалися в сучасній науці: 1) з урахуванням використовуваних людиною мовних засобів; 2) на підставі екстралінгвістичних характеристик особистості [2].

Особливе значення, на наш погляд, має вибір стратегії мовної поведінки, що реалізується на стадії вирішення конфлікту. Успішне вирішення конфлікту залежить від пошуку спільної мети та інтересів, зниження негативних емоцій мовця, обговорення проблеми, вибору правильної тактики для розв'язання конфлікту, а також різноманітних культурних, історичних, правових та інших чинників [3].

Стратегії і тактики можуть бути виявлені і реалізовані за допомогою мовних маркерів, тобто тих мовних одиниць, які використовуються мовцями для здійснення своїх комунікативних намірів і сигналізують про наявність конфлікту. Дані маркери поділяють на лексичні, лексико-семантичні і граматичні. Розглянемо кожен тип маркерів на прикладі французької мови. Варто уточнити, що приклади французьких мовних одиниць, маркованого мовного конфлікту, були виявлені в результаті проведеного нами аналізу французьких фразеологічних зворотів та пареміографічних одиниць.

У лексичній системі мови найбільш яскравим маркером конфліктного комунікативного акту є інвективна лексика, тобто грубі, вульгарні, лайливі слова і мовні звороти, які використовуються для того, щоб викликати у партнера по спілкуванню негативні почуття, а також змусити його змінити поведінку, спровокувати певні дії (напр., дурень, придурок, сволота). У французькій мові часто вживаються такі лексичні одиниці, як *enculé, foutre, débile, fumier, idiot, feignasse, sales gosses, complètement tarés, gros radin, délirer, chiant, connasse, con, abruti, putain, merde, salaud, connerie, emmerder* і т.д.. Крім інвективи, до лексичних маркерів відносяться стильові знижені слова і вирази: просторічні, розмовні, жаргони.

Лексико-семантичними маркерами виступають такі слова, як: *terrible, sale, tu es malade, chienne, bouille, pince* і т.д.

Граматичні маркери французької мови, представлені:

- імперативами доконаного виду (*dégage, détends-toi, rentre dans ton pays, fous le camp, tais-toi, ta gueule, dis pas n'importe quoi, surveille ton langage, arrêtez, fichez-moi la paix, ouste*);
- питальними реченнями (*tu sais que tu n'as pas de tête? pourquoi c'est pas vous? T'as pas appris à dire merci dans ton pays? vous vous rendez compte? vous croyez quoi? vous voulez que je vous dise?*);
- умовним способом (*tu devrais avoir honte*);
- вживанням займенників *il / elle* по відношенню до присутньої особи (*Il est content! Ça sonne et il est content*).

До того ж, конфлікт як певна форма поведінки може проявлятися по-різному. Наприклад, якщо мова йде про політичну сферу, то це полеміка, дебати, іноді скандали, в науковій сфері – дискусія та дебати, в побуті – сварки, з'ясування стосунків, суперечки. У повсякденному житті конфлікт між людьми виникає з різних причин: нерозуміння

співрозмовників, небажання піти на поступки і т.п. Прикладом таких ситуацій є суперечка або сварка, наприклад:

“... *Qui est son père? Elle ne connaît de lui que le mauvais caractère, l'obstination, les colères...*

- *Tu crois que ce qu'on a fait avec Laurent, c'était pour te faire dépit?*

- *Je crois rien. Je veux que tout le monde me foute la paix! Voilà ce que je veux! Et me reparle plus de tes histoires, ça me fatigue plus que le travail.*

- *Mais tu comprends pas que, nous, on veut pas que tu meures! On veut te garder!*” [4].

Відносини між батьком і дітьми завжди були холодними, а зі смертю їх матері і зовсім зіпсувалися. Будь-яка розмова між ними закінчується сваркою. Навіть турбота з боку сина і дочки дратує Сіпрієна (*Je veux que tout le monde me foute la paix!*). Батько не цікавиться життям дітей. Заперечення Марти у відповідь на почуте є спробою напоумити батька (*Mais tu comprends pas que, nous, on veut pas que tu meures! On veut te garder!*). Але між батьком і дітьми немає згоди, в результаті чого в родині постійний конфлікт. Таким чином, ми можемо сказати, що конфлікт – це невід’ємна частина людського спілкування, яка бере участь у розвитку міжособистісних відносин. Це один з мотивуючих факторів людського спілкування. Виявлення причин виникнення конфлікту призводить до розгадки мовної поведінки комунікантів у певній мовленнєвій ситуації.

Отже, стратегії і тактики мовної поведінки та марковані їх мовні одиниці є головними складовими вербального конфлікту, аналіз яких дозволяє виявити і інтерпретувати інтенції і комунікативні цілі мовців, рівень їх комунікативної компетенції. З точки зору мовлення особливий інтерес для нас представляють використовувані комунікантами маркери, які мають певну специфіку, яка зумовлює труднощі їх передачі на іншу мову, в зв'язку з чим нами була поставлена задача виявити особливості вираження маркерів мовного конфлікту, представлених у французькій мові.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ерофеева Е.В. Прямые и косвенные способы выражения речевого акта угрозы во французском языке / Е.В.Ерофеева // Филологические науки. – 1997. – № 1. – С. 66-74.
2. Замилова А. В. К вопросу о системной типологии языковой личности / А.В.Замилова // Вестник КемГ. – Кемерово, 2012. – № 4(52). – С. 194-197.
3. Третьякова С.В. Речевой конфликт и гармонизация общения: автореф. дис. д-ра филол. наук / В.С.Третьякова – Екатеринбург, 2003. – 36 с.
4. Bordes G. La nuits des hulottes / G.Bordes. – P.: Robert Laffont, 1991. – 335 p.
5. Ça m'intéresse. – 2000. – № 234. – 89 p.

Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент Палій В.П.

Хром'як М.М.

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ У РОМАНІ НІКОЛАСА СПАРКСА «НАЙКРАЩЕ В МЕНІ»

Мова художньої літератури функціонує як засіб творення естетичної реальності, виявляє творчі можливості кожного автора. Мова об'єктивує те, як був побачений і осмислений світ людським розумом, яким чином він був категоризований свідомістю. Мовні засоби художнього твору детерміновані належністю автора до певного культурного середовища, етнічної та

ЗМІСТ

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ	4
Желуденко М.О., Коваленко М.С.....	4
Кондратюк Д.Г.	5
Лаптева А.В.....	7
Anna Prykhodko.....	10
Стецюк О.М.	14
Христин І.В.	17
Хром'як М.М.	19
Шевченко І.С.	23
Яблонська О.В.	27
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ	31
Горбенко К.С.	31
Liudmyla Diakovska	33
Дудкіна Н.В.....	35
Кононова В.С.....	40
Кривко Ю.А.	42
Кривоносова М.І.....	47
Кривоносова Т.І.....	49
Лазаренко В.С.....	51
Ніколенко К.В.....	53
Петрікеєва О.	55
Плоскіна К.О.....	58
Yana Riabokon.....	61
Цинтарюк А.А.	63
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА	66
Зузак І.Ю.	66
Фуштор В.І.....	69
НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	75
Vira Bohdan	75
Alla Velykodna, Olena Nazarenko.....	78
Веремчук М.О.....	83
Гапонюк О.А., Терещенко Т.В.....	85
Голота А.В.	87
Anastasiia Horenchuk	90
Olha Dyshchakovska.....	92
Iryna Yezerska.....	95

Olena Yerzhykevych	97
Iryna Zaiets	103
Anastasiia Ihnatieva	108
Yulia Kolibek	112
Hanna Kononchuk	115
Svitlana Kudliak	119
Kateryna Kuzmych	124
Лаврик В.В.	128
Myroslava Liashkevych	133
Anastasiia Mazurova	138
Olesia Mazurok	141
Viktoriiia Markovska	145
Iryna Mudryk	146
Ivanna Nedbailo	151
Olha Pavlosiuk	154
Iryna Pavliuk	158
Valeriia Parfeniuk	162
Nataliia Pylnieva	164
Поліщук А.І., Терещенко Т.В.	167
Посільський Д.В.	170
Khrystyna Prytula	175
Середюк Л.А., Зуй Ю.В.	179
Yuliia Storozhynska	181
Сьомик І.М., Терещенко Т.В.	183
Тимощук М.В.	185
Ткачук Ю.С.	187
Фай Т.М.	190
Oksana Filipchuk	192
Ivanna Khomyshyn	194
Olha Tsiuman	195
Victoria Shymanska	196
ЗМІСТ	200

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Відповідальний за підготовку збірника до видання *Воробйова І.А.*

Комп'ютерна верстка *Воробйова І.А.*